

Poświęcenie sztandaru
w kościele w Jabłoniu

Przemarsz uczestników
Święta Ludowego na stadion

Święto Ludowe w Jabłoniu

Moment przekazania sztandaru
prezesowi ZG PSL R. Trubajowi

Wystąpienie
starosty parczewskiego
A. Czarnackiego

W numerze:

- Sesja Rady Powiatu
- Stanowisko Zarządu Powiatu w sprawie szpitala
- Opowieści znad Pivonii – „Mogilki”
- Opisanie Starowsi
- Sukces strażaków z Milanowa w Luxemburgu
- Kalina na Litwie
- Kulturalne sukcesy parczewiaków

Nasze środowisko

- dodatek ekologiczny

W poniedziałek 9 czerwca 2003 r. odbyły się w Jabłoniu powiatowe obchody Święta Ludowego. Tradycyjnie dzień Zielonych Świąt jest świętem ruchu ludowego. 100 lat temu po raz pierwszy obchodzono to święto na ziemiach polskich. Tegoroczne obchody Powiatowego Święta Ludowego zapoczątkowały też cykl imprez związanych z obchodami 500-lecia Jabłonia. Rozpoczęły się one uroczystą Mszą Św. odprawioną w miejscowym kościele przez proboszcza ks. Adama Patejuka i poświęceniem sztandaru Zarządu Gminnego PSL w Jabłoni. Następnie uczestnicy uroczystości przeszli na stadion, gdzie zebranych powitał prezes ZP PSL w Parczewie Jerzy Maśluch. Przewodniczący Rady Naczelnej PSL Franciszek Jerzy Stefaniuk i prezes ZW PSL w Lublinie Zdzisław Podkański przekazali Prezesowi ZG PSL Ryszardowi Trubajowi sztandar gminnej organizacji PŚL. Przewodniczący Franciszek J. Stefaniuk odznaczył znane-

Święto Ludowe w Jabłoni

go działacza PSL w powiecie parczewskim Zbigniewa Gołackiego Medalem im. Wincentego Witosa. Podczas uroczystości głos zabrali licznie przybyli goście m.in. Franciszek Jerzy Stefaniuk, Zdzisław Podkański, Tadeusz Sławecki – doradca MENiS, Henryk Makarewicz – marszałek województwa lubelskiego, Adam Czarnacki – starosta parczewski. Część oficjalną zakończyło wbicie pamiątkowych gwoździ w drzewce sztandaru przez gości i fundatorów sztandaru. Na zakończenie uroczystości wystąpiły zespoły artystyczne z Zespołu Szkół Rolniczych, Publicznego Gimnazjum i Szkoły Podstawowej w Jabłoni, zespoły ludowe „Kalina” z Jabłonia i „Wrzeczono” z Podedwórz, Zespół Śpiewaczy „Seniorzy” z Jabłonia oraz kapela „Czeremcha” z Milanowa. Oprawę muzyczną uroczystości zapewniła orkiestra dęta OSP z Milanowa. Obchody Święta Ludowego zakończyła zabawa ludowa.

J.N.

Egzaminy w szkołach

Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu podjęło decyzję o obowiązkowym sprawdzianie kompetencji dla uczniów klas VI szkoły podstawowej i egzaminie gimnazjalnym dla uczniów klas III gimnazjum. Egzamin dojrzałości dla abiturientów szkół średnich jest egzaminem dobrowolnym, ale pozytywny jego wynik jest niezbędny do podjęcia dalszej nauki. Dla wewnętrznego pomiaru jakości pracy szkoły mogą być organizowane również sprawdziany na wszystkich etapach kształcenia, w zależności od ustaleń przyjętych w danej szkole.

Niestety, nie posiadamy wszystkich wyników ze sprawdzianów i egzaminów. Niektórzy dyrektorzy szkół boją się przekazać je prasie. Z czego to wynika nie wiemy, ale można się domyśleć, że wyniki nie były zadawalające. Z częściowych danych możemy podać, że do egzaminów kompetencji i gimnazjalnych przystąpiło w powiecie po około 650 uczniów, a do maturalnych – 540. Postaramy się przedstawić wyniki egzaminu gimnazjalnego w gimnazjach naszego powiatu na tle okręgu małopolskiego i województwa lubelskiego. Z informacji uzyskanych z OKE w Krakowie wynika, że średni wynik egzaminów w tym okręgu wynosi

59,14 pkt, w województwie lubelskim – 58,84 pkt., a w powiecie parczewskim – tylko 53 pkt. W rozbiciu na część humanistyczną i matematyczno-przyrodniczą wyniki przedstawiają się następująco: część humanistyczna: w okręgu Kraków – 32,60 pkt, w województwie lubelskim – 33 pkt, a w powiecie parczewskim – 31 pkt, część matematyczno-przyrodnicza: w okręgu – 26,60 pkt, w województwie – 28,80 pkt, w powiecie 22 pkt.

Wyniki powiatu są średnią wyników poszczególnych gimnazjów. W Milanowie czy w Podedwórz były one wyższe, w innych niższe.

Egzaminy maturalne przebiegły zgodnie z przyjętymi harmonogramami i w efekcie zakończyły się zróżnicowanymi wynikami. Po części pisemnej tylko nieliczni uczniowie liceum i kilkunastu ze szkół zawodowych będzie musiało powtórzyć ten egzamin. Podobnie było po części ustnej, chociaż liczba uczniów nie zdających wzrosła. Ogólnie można powiedzieć, że w liceach egzamin dojrzałości zdało ponad 90% uczniów, a w szkołach zawodowych ponad 65%. Czy wyniki egzaminów są zadawalające? Na to pytanie powinni odpowiedzieć nauczyciele, rodzice, a przede wszystkim sami uczniowie, od których najwięcej zależy. Mamy nadzieję, że w przyszłym roku będzie znacznie lepiej.

Uroczystości w Rudnie

30 maja 2003 r. w Rudnie (gm. Milanów) odbyły się uroczystości poświęcone 63 rocznicy bestialskiego mordu 51 mieszkańców tej wioski przez żandarmery hitlerowską.

O godzinie 9-ej na miejscowym cmentarzu wszystkich zebranych powitał proboszcz ks. Mirosław Pietrzak. Podczas mszy św. w intencji pomordowanych homilię wygłosił ks. Władysław Kuć pochodzący z Rudna. W swym wystąpieniu nawiązał do historycznych wydarzeń z 1940 r. Po zakończeniu nabożeństwa wszyscy zebrani przeszli pod zbiorową mogiłę pomordowanych, by złożyć tam kwiaty i zapalić znicze. W uroczystości uczestniczyli: Jan Sokolowski – dyr. Departamentu Organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie, Jan Najs – kierownik Wydziału Oświaty, Kultury, Kultury Fizycznej i Turystyki Starostwa Powiatowego w Parczewie, Dariusz Dudziński – przewodniczący Rady Gminy w Milanowie, księża z sąsiednich parafii, dzieci i młodzież oraz liczni mieszkańcy Rudna i okolic. Po złożeniu kwiatów głos zabrał Jan Sienkiewicz – emerytowany nauczyciel LO w Komarówce Podl., który był świadkiem tych tragicznych wydarzeń.

Następną częścią uroczystości były III Biegi przełajowo-uliczne. W zawodach wzięło udział około 200 biegaczy i biegaczki z przedszkoli i szkół podstawowych gmin Milanów, Jabłoń i Parczew. Oto wyniki poszczególnych biegów: kl.0 i młodsi: **1. Damian Puła** (Kostry) 2. Krystian Krosko (Rudno) 3. Paweł Iwaszko (Radcze) Kl. I-II dz. **1. Magda Pasicz** (Radcze) 2. Mariola Bokinić (Rudno) 3. Patrycja Kowalczyk (Rudno). Kl.I-II chl. **1. Marek Sidorczyk** (Radcze) 2. Kamil Krosko (Rudno) 3. Mateusz Tkaczyk (SP-2 Parczew) Kl. III-IV dz. **1. Joanna Abramczyk** (Jabłoń) 2. Wioletta Bryguła (Milanów) 3. Anna Karczewska (SP-2 Parczew) Kl.III-IV chl. **1. Wojciech Mospinek** (Jabłoń) 2. Paweł Milaniuk (Rudno) 3. Tomasz Sawka (Milanów) Kl. V-VI dz. **1. Aleksandra Mostowicz** (Jabłoń) 2. Aneta Piątek (Milanów) 3. Paulina Dmitruczyk (Milanów) Kl.V-VI chl. **1. Marek Kusiuk** (Dawidy) 2. Mateusz Jaskulski (Kostry) 3. Bartłomiej Kozak (Dawidy). Zwycięscy otrzymali nagrody rzeczowe, pamiątkowe puchary i dyplomy ufundowane przez Starostwo Powiatowe w Parczewie. Drużynowo w kategorii dziewcząt i chłopców zwyciężyła Szkoła Podstawowa w Rudnie przed SP w Kostrach i SP w Milanowie.

II Plener rzeźbiarski w Jabłoni

Już po raz drugi Parczewskie Stowarzyszenie Twórców i Animatorów Kultury organizuje Plener Rzeźbiarski Twórców Ludowych Lubelszczyzny im. Augusta Zamoyskiego w Jabłoni. Plener odbędzie się na przełomie lipca i sierpnia na dziedzińcu pałacu Zamoyskich. Serdecznie zapraszamy rzeźbiarzy – twórców ludowych do wzięcia udziału w plenerze rzeźbiarskim oraz obserwatorów i miłośników sztuki rzeźbiarskiej. Celem imprezy jest integracja środowiska rzeźbiarzy-amatorów tworzących na Lubelszczyźnie, a także promocja Jabłonia – miejsca pleneru – i Ziemi Parczewskiej. Plener odbędzie się dzięki wsparciu finansowemu Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie i Starostwa Powiatowego w Parczewie. Współorganizatorami tego przedsięwzięcia jest Powiatowa Biblioteka Publiczna-Centrum Kultury w Parczewie, Zespół Szkół Rolniczych im. A. Zamoyskiego w Jabłoni, Gminny Ośrodek Kultury w Jabłoni, Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Jabłońskiej i Krystyna Ścieszka-Hojny – obecna właścicielka pałacu w Jabłoni. Komisarzami pleneru będą Tomasz Dudzik i Zygmunt Walenciuk – znani artyści rzeźbiarze. Plener zakończy się w dniu 10 sierpnia (niedziela) wystawą i sprzedażą prac poplenerowych. Uroczystości zakończenia towarzyszyć będzie koncert zespołów ludowych działających na terenie powiatu parczewskiego. Będzie to jedna z imprez odbywających się w ramach obchodów 500-lecia Jabłonia.

A.I.

Regionalny Ośrodek Informacji o UE

16 czerwca 2003 roku w Starostwie Powiatowym w Parczewie odbyło się seminarium informacyjno – promocyjne dotyczące funkcjonowania Regionalnego Ośrodka Informacji o Unii Europejskiej, w ramach Programu Agro-Info pt.: *Działalność Regionalnego Ośrodka Informacji o Unii Europejskiej. Społeczno-ekonomiczne skutki integracji dla społeczności lokalnych*, zorganizowane przez Fundację Akademii Rolniczej w Lublinie im. W. Witosa.

Ośrodek Informacji o Unii Europejskiej działa w ramach struktur Fundacji Akademii Rolniczej w Lublinie im. W. Witosa. Siedziba Ośrodka mieści się w Lublinie, przy ul. Karłowicza 4, pok. 809. Porady i informacje dla beneficjentów z terenu powiatu parczewskiego są również udzielane w siedzibie **Filii Fundacji w Parczewie**, przy ul. Żabiej 24, tel. 355 14 01.

Waldemar Wezgraj nowym przewodniczącym Rady

Kolejna sesja Rady Powiatu drugiej kadencji odbyła się 4 czerwca br. Głównymi tematami obrad były: stan bezpieczeństwa publicznego na terenie powiatu oraz przygotowanie szkół ponadgimnazjalnych do nowego roku szkolnego 2003/2004. Zaplanowano również głosowanie nad wnioskiem o odwołanie starosty, który złożony został w dniu 28 marca 2003 r.

Dość nieoczekiwanie na początku obrad Henryk Bartuzi złożył rezygnację z funkcji przewodniczącego Rady, przekazując prowadzenie obrad wiceprzewodniczącemu Rady Ryszardowi Tubajowi. Decyzję swoją motywował m. in. trudnościami w porozumieniu się z częścią radnych.

Po krótkiej dyskusji postanowiono przyjąć do porządku obrad rozpatrzenie rezygnacji Henryka Bartuziego oraz wybór nowego przewodniczącego Rady Powiatu.

Następnie przystąpiono do realizacji przyjętego porządku obrad. Starosta Adam Czarnacki przedstawił sprawozdanie z pracy Zarządu między sesjami Rady. Kolejnym punktem obrad było głosowanie nad rezygnacją Henryka Bartuziego z funkcji przewodniczącego Rady. Rezygnację przyjęto przy 13 głosach „za” i 2. wstrzymujących się. Następnie Rada przystąpiła do wyboru nowego prze-

wodniczącego. Zgłoszono dwóch kandydatów: Waldemara Wezgraja i Stanisława Bartnickiego. Stanisław Bartnicki nie wyraził zgody na kandydowanie. Decyzję swoją uzasadnił licznymi obowiązkami w swojej pracy a ponadto stwierdził, że warto umożliwić pełnienie tej funkcji innym osobom. Należy przy tym wspomnieć, że S. Bartnicki jest od wielu lat aktywnym działaczem samorządowym i piastował funkcję przewodniczącego Rady Powiatu w poprzedniej kadencji, jak też przez kilka miesięcy w obecnej Radzie, a przed powstaniem powiatów był Przewodniczącym Rady Miasta i Gminy w Parczewie. Przewodniczącym Rady Powiatu został wybrany **Waldemar Wezgraj**, który pracuje na stanowisku dyrektora Rejonu Dróg Wojewódzkich w Parczewie. Nowo wybrany przewodniczący zadeklarował wolę pełnienia tej funkcji ponad podziałami.

Kolejnym tematem sesji był stan bezpieczeństwa publicznego na terenie powiatu. Informację o stanie bezpieczeństwa

przedstawił starosta, po czym odbyła się dyskusja w tej sprawie. Głos zabrał m.in. ksiądz Andrzej Biernat, zwracając uwagę na uciążliwe sytuacje, jakie mają miejsce podczas powrotu młodzieży z dyskoteki – chodzi głównie o hałaśliwe zachowanie i zdarzające się akty wandalizmu. Radna Grażyna Lamczyk zwróciła uwagę na zagrożenia związane z używaniem narkotyków i alkoholu wśród młodzieży szkolnej. Odpowiedzi udzielał Stanisław Sienkiewicz, z-ca komendanta powiatowego Policji, zwracając uwagę na główną przyczynę niedociągnięć, jaką jest niedostateczna ilość policjantów w parczewskiej komendzie.

Następnie radni zapoznali się ze stanem przygotowań szkół ponadgimnazjalnych w powiecie parczewskim do nowego roku szkolnego 2003/2004. Informacje na ten temat przedstawił Jan Najs – kierownik Wydziału Oświaty Starostwa Powiatowego. Warto przy tym wspomnieć,

że w naszym powiecie pojawiają się nowe możliwości kształcenia. M.in. w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Milanowie powstaje Policealne Studium kształcące w kierunku technik architektury krajo-brazu. Radnych poinformowano o ilości miejsc w szkołach ponadgimna-

zjalnych (810) oraz ilości złożonych dokumentów. I tak do LO w Parczewie złożono 210 podań, do LO w Milanowie 141, do ZSR w Jabłoni 149, do CKU w Parczewie 397. Należy jednak dodać, że każdy absolwent miał możliwość złożenia dokumentów do 3 szkół.

Po dyskusji na temat oświaty przystąpiono do głosowania nad wnioskiem o odwołanie Adama Czarnackiego z funkcji starosty parczewskiego. W tajnym głosowaniu za odwołaniem głosowało 2 radnych, przeciwko odwołaniu 10. radnych, 2. radnych wstrzymało się od głosowania. Oznacza to, że zdecydowaną większością głosów ustawowego składu Rady Adam Czarnacki pozostaje nadal starostą parczewskim.

Następnie radni przedstawili swoje zapytania, wnioski i interpelacje na które odpowiedział starosta. Nowy przewodniczący Rady Waldemar Wezgraj zamknął obrady VII sesji Rady Powiatu:

A.K.

VII sesja Rady Powiatu Parczewskiego

Stanowisko Zarządu Powiatu

w sprawie propozycji zmian strukturalno-organizacyjnych w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Parczewie zaproponowanych przez dyrektora ZOZ

Zarząd Powiatu po przeanalizowaniu przedłożonego projektu zmian strukturalno-organizacyjnych w SP ZOZ w Parczewie na posiedzeniu w dniu 13 i 25 czerwca 2003 roku negatywnie ocenił przedstawione propozycje.

Zarząd Powiatu uważa, że proponowane przez Dyrektora SP ZOZ w Parczewie zmiany strukturalno-organizacyjne w obecnie obowiązującym systemie finansowania służby zdrowia nie przyniosą zakładanej radykalnej poprawy sytuacji ekonomicznej zakładu, a spowodują jedynie ograniczenie dostępności do świadczeń medycznych dla mieszkańców powiatu parczewskiego, obniżając w sposób zasadniczy zakres świadczonych usług medycznych. Co jest niezmiernie istotne dla zachowania SP ZOZ w Parczewie w sieci publicznych zakładów opieki zdrowotnej w przeddzień zapowiadanych zmian systemowych w ochronie zdrowia.

W aktualnie obowiązującym Wojewódzkim Planie Zdrowotnym na rok 2004, przyjętym przez Sejmik Województwa Lubelskiego w dniu 16 czerwca br. – Zarząd Powiatu potwierdził zasadność utrzymania w SP ZOZ w Parczewie wszystkich aktualnie funkcjonujących oddziałów leczenia zamkniętego i poradni specjalistycznych.

Uwzględniając aktualne zewnętrzne i wewnętrzne uwarunkowania funkcjonowania parczewskiego SP ZOZ nie wskazane i nie zasadne jest ograniczanie zakresu świadczonych usług medycznych, gdy zakładane efekty ekonomiczne są niepewne, a zapowiadane zmiany systemowe nie są znane.

Termin zaś dostosowania obiektów SP ZOZ do stawianych wymogów i standardów upływa z dniem 31 marca 2008 roku.

W związku z powyższym Zarząd Powiatu wnosi o:

1. Ponowne rzetelne i pilne dokonanie szczegółowej analizy struktury organizacyjnej SP ZOZ w Parczewie ze szczególnym uwzględnieniem stanowisk kierowniczych w poszczególnych komórkach organizacyjnych. Zdaniem Zarządu Powiatu należy rozważyć likwidację niektórych stanowisk kierowniczych w pionie administracyjno-gospodarczym.
2. Rozważenie możliwości zmniejszenia liczby łóżek na najbardziej nie rentow-

nych oddziałach szpitalnych, mających najmniejsze obłożenie łóżek z równoczesnym zwiększeniem liczby łóżek na innych oddziałach. Takie działanie skutkowałoby ograniczeniem aktualnie ponoszonych kosztów, przy jednoczesnym zapewnieniu opieki medycznej dla pacjentów. Należy dokonać ponownej analizy kosztów bezpośrednich i pośrednich związanych z funkcjonowaniem oddziałów szpitalnych.

3. Zwiększenie nadzoru nad bieżącymi wydatkami w poszczególnych komórkach organizacyjnych Zakładu.
4. W związku z planowanymi zmianami struktury organizacyjnej SP ZOZ w Parczewie należy wstrzymać postępowanie konkursowe na stanowisko Zastępcy Dyrektora ds. Lecznictwa

Zarząd Powiatu zobowiązuje Dyrektora SP ZOZ w Parczewie do przedłożenia do zatwierdzenia projektu zmian w terminie do dnia 15 lipca 2003 roku.

Jednocześnie informuję mieszkańców powiatu parczewskiego, że ani starosta, ani też Zarząd Powiatu nigdy nie rozważał, ani nie podejmował decyzji o likwidacji istniejących oddziałów szpitalnych i poradni specjalistycznych. Decyzja w tej sprawie należy do Rady Powiatu jako organu założycielskiego SP ZOZ w Parczewie.

Jest godnym ubolewania fakt, że na bardzo trudnej i skomplikowanej sytuacji SP ZOZ i jego pracowników (szczególnie średniego personelu medycznego i obsługi) po raz kolejny starają się zbić kapitał lokalni politycy, przedstawiając się jako zaangażowani działacze społeczni z terenu powiatu parczewskiego.

Pragnę zapewnić mieszkańców, iż troską całego Zarządu Powiatu i moją jest zapewnienie wszystkim mieszkańcom powiatu parczewskiego właściwej opieki lekarskiej, a tym samym utrzymanie całego SP ZOZ w Parczewie, a więc oddziałów szpitalnych i poradni specjalistycznych.

Zarząd Powiatu jest świadomy, że jest to niezmiernie trudne zadanie, konieczna jest bowiem zmiana polityki rządu wobec problemów służby zdrowia, a przede wszystkim zwiększenie środków finansowych.

Starosta Parczewski
Adam Czarnacki

50 lat Gminnej Biblioteki Publicznej w Sosnowicy

Wypowiedź papieża w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie przyświecała majowym obchodom 50-lecia utworzenia Gminnej Biblioteki Publicznej w Sosnowicy.

W 1953 r. powołano w Sosnowicy Bibliotekę Gromadzką. Organizatorem była pani Stefania Dąbrowska, a w latach sześćdziesiątych pracowały w niej panie: Alicja Tokarzewska-Milaniuk, Teodora Piasecka, Elżbieta Chomicz i Bożena Lewicka-Oczkowska. W 1968 r. z Biblioteki korzystało 701 czytelników, którym wypożyczono blisko 9 tys. książek. Wpływ na to miało zaangażowanie społeczników, którzy prowadzili wówczas kilkanaście punktów bibliotecznych.

W 1971 roku powołano Filię Biblioteczną w Orzechowie Nowym, w której pracowały panie: Maria Miedzińska i Wiesława Mrugała. W 1973 r. Biblioteka Gromadzka w Sosnowicy zmieniła nazwę na Gminna Biblioteka Publiczna. W latach siedemdziesiątych Biblioteką kierowały: Maria Jachimska, Maryla Dudzińska – Czarnacka, Elżbieta Przekorzyńska i Józefa Wawryniuk. W 1979 r. funkcję kierownika powierzono Annie Czarnomskiej, która w GBP pracuje do dziś i jest dyrektorem powołanej w lutym br. samodzielnej placówki kultury pn. Gminna Biblioteka Publiczna-Centrum Kultury w Sosnowicy.

Biblioteka co kilka lat zmieniała lokal (korzystała m.in. z pomieszczeń w posterunku milicji i w mieszkaniach prywatnych). Mimo związanych z tym kłopotów wyniki czytelnicze były imponujące. W 1978 r. zarejestrowano 855 czytelników i aż 16.106 wypożyczeń. Księgozbiór liczył wówczas ponad 11 tys. woluminów (w ciągu 10. lat wzrósł dwukrotnie).

Biblioteka współdziałała ze szkołami, organizacjami i towarzystwami kulturalnymi działającymi na terenie Gminy Sosnowica, realizowała różnorodne formy pracy z czytelnikami. Organizowano lekcje wprowadzające w kulisy pracy biblioteki i korzystania z jej zbiorów, akademie i imprezy artystyczne, wieczory opowiadań, dyskusje o książkach, konkursy recytatorskie, a także grupy teatralne. GBP aktywnie uczestniczyła w konkursach organizowanych w skali powiatowej i wojewódzkiej.

Przez 5 lat biblioteka funkcjonowała w pomieszczeniach Zakładu Remontowo-Budowlanego. Od 1989 r. wypożyczalnia z małą czytelnią i oddziałem dla dzieci

„Biblioteka jest instytucją,
która samym swoim istnieniem
świadczy o rozwoju kultury”

Jan Paweł II

znalazły swoje lokum w budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Sosnowicy.

Rozumiejąc rolę i potrzebę upowszechniania czytelnictwa na wsi udostępniano książki w trzech punktach bibliotecznych: w Lipniaku, Lejnie i Orzechowie Starym.

Dzięki staraniom bibliotekarzy i zrozumieniu ze strony władz samorządowych sieć biblioteczna w gminie powiększyła się o filię w Zienkach (1988 r.) i punkty biblioteczne prowadzone społecznie w Pieszowoli, Pasiece, Turnie, Kropiwkach oraz punkt sezonowy w Zagłębczu. Książki docierały wówczas do szerokiego grona czytelników.

Opiekę merytoryczno-instruktorską nad GBP w Sosnowicy sprawowały Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Parczewie (1955-1975), Biblioteka Miejska we Włodawie (1953-55, 1975-1991), Biblioteka Wojewódzka w Chełmie (1991-99), a od 2000 r. – PBP-CK w Parczewie.

Biblioteka Gminna w Sosnowicy bierze aktywny udział w konkursach organizowanych przez Bibliotekę Powiatową w Parczewie i Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Lublinie.

Biblioteka w Sosnowicy uczestniczy we wszystkich inicjatywach kulturalnych gminy, pielęgnuje tradycje i twórczość naszych ojców i dziadków. Współuczestniczy także w opracowaniu wydawnictw i materiałów informacyjnych o Sosnowicy i całej gminie. W ten sposób promujemy historię, tradycje i walory rekreacyjne Sosnowicy.

Aktywnie współpracujemy z Parzewskim Stowarzyszeniem Twórców i Animatorów Kultury i zespołami folklorystycznymi powiatu parzewskiego. Przy Gminnej Bibliotece Publicznej-Centrum Kultury w Sosnowicy działa Zespół Śpiewaczy „Hetmanki” reprezentujący folklor Sosnowicy, występujący z powodzeniem na przeglądach, imprezach powiatowych i wojewódzkich.

Pięćdziesięcioletnia działalność Biblioteki w Sosnowicy pokazuje, jak ważną rolę pełniła i pełni w naszym środowisku. Jej księgozbiór, choć daleki od doskonałości, zapewnia dostęp do wiedzy uczniom i studentom, a poprzez literaturę piękną umożliwia poznanie wybitnych dzieł pisarzy polskich i zagranicznych.

Anna Czarnomska
dyr. GBP-CK w Sosnowicy

Sukces OSP Milanów w Luxemburgu

W dniach 29.05-02.06.2003 r. dwie drużyny OSP z Milanowa wzięły udział w międzynarodowych zawodach strażackich w systemie CTIF, które odbyły się w miejscowości Rosport w Luxemburgu. Wyjazd na zawody możliwy był dzięki zaproszeniu od strażaków z Usweller. W zawodach wzięły udział 24 drużyny z Austrii, Niemiec, Holandii, Polski i Luxemburga.

W klasyfikacji końcowej drużyna Milanów II zajęła drugie miejsce uzyskując wynik 378,84 pkt. Drużyna Milanów I zajęła V miejsce zdobywając 371,82 pkt. Najszybszą sztafetę na tych zawodach wykonała drużyna Milanów I, która pokonała dystans 450 metrów z przeszkodami w czasie 57,88 s.

OSP Milanów reprezentowali: Jacek Pogorzelec, Dariusz Bałaban, Michał Smo-

leń, Tomasz Ściuba, Arkadiusz Laszewski, Adam Szpil, Aleksander Bożym, Daniel Borzym, Paweł Zmorzyński, Tomasz Kwiatek, Jerzy Korneszczuk, Tomasz Krępski, Michał Smoliński, Bartosz Saczuk.

Dużą pomocą okazała się obecność podczas zawodów Juliusza Bzówki, pełniącego funkcję tłumacza oraz lekarza dr Adam Nurzyńskiego także członków OSP w Milanowie. Odpowiedzialnym za sprawy organizacyjne był druż Roman Trochunowicz.

Wyjazd na zawody był możliwy dzięki pomocy Zarządu Wojewódzkiego ZOSP RP w Lublinie, Komendy Wojewódzkiej PSP w Lublinie, Urzędu Marszałkowskiego, Starostwa Powiatowego w Parczewie, Urzędu Gminy w Milanowie oraz indywidualnych sponsorów. J.P

Komunikat PPIS w Parczewie

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Parczewie na podstawie art. 4, ust. 1. pkt. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity z 1998 r. Dz. U. Nr 90 poz. 575 z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16 października 2002 r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda z kąpieliskach (Dz. U. Nr 183, poz. 1530) oraz działając w oparciu o wyniki badań laboratoryjnych wód w jeziorach przeprowadzonych w dniu 2.06.2003 r., nr analizy 43 – 54/03 informuje, że na terenie powiatu parzewskiego:

Dopuszcza się organizowanie kąpielisk oraz uprawiania sportów wodnych na następujących akwenach:

1. **Jezioro Białskie** w Białce gm. Dębowa Kłoda,
2. **Jezioro Zagłębcze** w gm. Sosnowica,
3. **Jezioro Czarne** gm. Sosnowica.

Nie planuje się organizacji kąpielisk na zalewie w Parczewie.

Kąpieliska w sezonie letnim będą pod nadzorem sanitarnym, a o zmianie jakości wody będą przekazywane wiadomości.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Parczewie
lek. wet. Wiesław Klajda

Szydełkowa terapia

Wiosną br. roku w Parzewskim Domu Kultury miała miejsce wystawa pt. „Szydełko przez cały rok” na której wyeksponowano rękodzieła szydełkowe Teresy Maleszyk, niepełnosprawnej mieszkanki Parczewa.

T. Maleszyk od 4. roku życia choruje na gościec przewlekły postępujący. Mimo tej ciężkiej choroby reumatycznej spędza czas bardzo aktywnie szydełkując precudne serwetki, firany, czy obrusy. Tego rodzaju zajęciem Teresa zainteresowała się w wieku 16. lat. Od tamtej pory z pasją rozwija swoje zainteresowania śledząc m.in. nowości wydawnicze związane z tą tematyką. Dla Teresy Maleszyk nie ma wzorów niewykonalnych, sprytem i miłością do szydełkowania pokonuje każdą trudność. Spędzanie czasu wolnego na szydełkowaniu jest wspaniałą formą terapii zajęciowej, która uspakaja, uczy cierpliwości, ale przede wszystkim usprawnia małą motorykę.

Artystka jest doskonałym przykładem na to, że niepełnosprawność nie musi ograniczać, izolować w czterech ścianach i pozostawiać samemu sobie, że można z nią żyć ciesząc się każdym dniem i doceniać swoje możliwości. Prace autorki nadają sens jej życiu, uzdrawiają duszę przenosząc w świat delikatności i niezwykłej precyzji oraz są źródłem ogólnego podziwu.

Agnieszka Jastrzębska

Kulturalne sukcesy reprezentantów powiatu parczewskiego

15 maja w Gminnym Ośrodku Kultury w Milanowie odbyły się eliminacje powiatowe XXII Wojewódzkiego Małego Konkursu Recytatorskiego adresowanego do dzieci i młodzieży szkół podstawowych i gimnazjów. Po zapoznaniu się z prezentacjami 45 recytatorów, wyłonionych spośród ok. 200. uczestników w eliminacjach gminnych, komisja powiatowa pod przewodnictwem Katarzyny Zajac – instruktora Wojewódzkiego Domu Kultury w Lublinie, nominowała do finału wojewódzkiego następujących recytatorów (wg kategorii wiekowych): uczniowie klas I-III: Pawła Szymańskiego z SP w Sosnowicy i Ewelinę Misztal z SP nr 2 w Parczewie; uczniowie klas IV-VI: Paulinę Gierhard z SP w Podedwórzcu, Natalię Mól z SP w Milanowie, Agatę Żelazowską z SP nr 2 w Parczewie i Artura Cynkowskiego z SP w Gródku Szlacheckim; uczniowie gimnazjum: Lucynę Panasiuk z Gimnazjum w Milanowie.

W dniach 9-10 czerwca w Wojewódzkim Domu Kultury w Lublinie odbył się Wojewódzki Koncert Laureatów XXI Małego Konkursu Recytatorskiego, w którym z siódemki reprezentantów powiatu parczewskiego aż czworo znalazło się w grupie 49. najlepszych recytatorów województwa lubelskiego.

Pierwsze nagrody zdobyły dwie uczennice Szkoły Podstawowej nr 2 w Parczewie: Agata Żelazowska, która swoje wspaniałe umiejętności recytatorskie zaprezentowała we fragmentach prozy I. Landau „Taśma” (instruktor Iwona Rojewska) i debiutująca w finale Ewelina Misztal, która zachwyciła interpretacją wiersza A. Nosalskiego „Długopis i pióro” (instruktor Małgorzata Borysiuk). Laureatką drugiej nagrody została Natalia Mól z SP w Milanowie (przygotowana przez instr. Bogumiłę Sienkiewicz) za interpretację wrzuszającej prozy B. Wizy „Macoszka”. Wyróżnienie w wojewódzkim koncercie laureatów za interpretację wiersza Cz. Janczarskiego „Ranek w lesie” otrzymała Paulina Gierhard z SP w Podedwórzcu, którą do konkursu przygotowała instr. Agnieszka Hawryluk.

Gratulując młodym recytatorom i ich opiekunom coraz wyższego poziomu sztuki recytatorskiej i sukcesów wojewódzkich zapraszamy do udziału w tegorocznej edycji Jesiennego Konkursu Recytatorskiego w październiku br.

Recytatorka z Jabłonia Barbara Wikło startowała w finale XLVIII Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego, który odbył się w Słupsku pod koniec maja br. Za interpretację fragmentów prozy Waldemara Siemińskiego „Kobieta z prowincji” otrzymała wyróżnienie w kategorii dorośli i nagrodę Radia Słupsk.

W efekcie Powiatowego Przeglądu Teatrów Wiejskich, który odbył się 27.04.2003 r. w Sosnowicy, na XXX Sejmik Międzywojewódzki Wiejskich Zespołów Teatralnych w Stoczku Łukowskim (20-22 czerwca 2003 r.) zakwalifikował się zespół „Jarzębina” z Paszenek (gm. Jabłoń) ze spektaklem „Pieczenie chleba”.

W Lublinie podsumowano konkurs pn. „Ludowe Oskary” przyznawane za wydalenie folklorystyczne w roku 2002 w woj. lubelskim. Na konkurs zorganizowany przez Oddział Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego w Lublinie, Departament Kultury i Sztuki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego i przy współpracy z Krajowym Domem Twórczości Ludowej STL w Lublinie zgłoszono 28 imprez.

Miło nam poinformować, że w kategorii pokazów i warsztatów twórczych dwa wyróżnienia honorowe (z trzech przyznanych) przypadły przedsięwzięciom z powiatu parczewskiego. Są to: I Plener Rzeźbiarski Twórców Ludowych Lubelszczyzny im. Augusta Zamoyskiego- Jabłoń 2002 – zorganizowany przez Parczewskie Stowarzyszenie Twórców i Animatorów Kultury oraz „Ginące zawody Lubelszczyzny” (uprawa i obróbka lnu) – zorganizowane przez Stowarzyszenie na rzecz aktywizacji mieszkańców Polesia Lubelskiego w Podedwórzcu.

Statuetki i wyróżnienia honorowe wręczono 29 maja 2003 r. w Krajowym Domu Twórczości Ludowej STL w Lublinie. Wyróżnienia odebrali Jerzy Maśluch – prezes PSTIAK w Parczewie i Gabriela Bilkiewicz – prezes Stowarzyszenia w Podedwórzcu.

B. Sarnowska

Młodzieżowy Dom Kultury w Lubartowie już po raz czwarty zorganizował w tym roku Wojewódzki Konkurs Piosenki Dziecięcej „WIELKA MAJÓWKA 2003” pod patronatem Lubelskiego Kuratora Oświaty oraz starosty lubartowskiego.

Na przegląd pojechały dwie solistki ze szkolnego zespołu wokalnego działającego przy Szkole Podstawowej nr 2 w Parczewie – „Trója na szynach”, opiekunkami którego są panie Bożena Filipowicz i Joanna Czarnačka. Były to Agata Żelazowska z kl. IV i Wioleta Danilkiewicz z kl. III. Aby się zakwalifikować do przeglądu, należało do końca kwietnia wysłać materiał muzyczny, czyli kasetę z nagraniem piosenek w ich wykonaniu. Do dalszego etapu przeszedł co trzeci wykonawca. Stawką były „złote i srebrne chrabąszcze”.

Uczestnicy „Wielkiej majówki” występowali w trzech kategoriach: klasy I-III, IV-VI oraz gimnazjum. Było 33 uczestników, w tym zespoły, duety. Największą grupę stanowili soliści.

Agata i Wiola rywalizowały z dwunastoma innymi wykonawcami, a zaprezentowały się wspaniale. Śpiewały dwie piosenki „Chodź, pomaluj mój świat” oraz „Rudy rydz”.

W skład Jury wchodziła: Jolanta Arnal – m.in. kier. artystyczny lubelskiego zespołu dziecięcego „Tip-Top”, dyrygent chóru Akademii Medycznej w Lublinie oraz nauczycielka muzyki z Lubartowa. Nasz duet oraz solistka z Łęcznej otrzymały statuetkę „Srebrnego Chrabąszcza”.

Joanna Czarnačka

Maj i czerwiec to pasmo sukcesów uzdolnionych dziewcząt: Agaty Żelazowskiej i Wiolety Danilkiewicz. Po powrocie z Festiwalu w Nałęczowie (artykuł J. Ogłodzińskiej w bieżącym numerze) w dniach 27-28 czerwca wzięły udział w IX Wojewódzkim Festiwalu Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej-Białe 2003 w Okunince i zajęły pierwsze miejsce w kategorii zespołów otrzymując Złotą Łódkę i telewizor w nagrodę. Duet przygotowany przez instruktorów artystycznych: Joannę Czarnačką i Bożenę Filipowicz już po raz drugi znakomicie zaprezentował się w Okunince. Tym razem główną nagrodę festiwalu zdobył za wykonanie piosenek „To Piotruś Pan” i „Czarny kot”.

B. Sarnowska

Kalina na Litwie

Od czterech lat powiat parczewski bierze czynny udział w Festiwalu Polonii Litewskiej „Kwiaty Polskie” w Niemenczynie k/Wilna. W minionych latach nasz powiat reprezentowały zespoły ludowe z Rudna, Podedwórza i dwukrotnie kapela „Taaka Paka” z Parczewa. W tym roku – zespół ludowy „Kalina” z Jabłonia. Zespołem tym kieruje Krystyna Pawłowska, a obecną jego siedzibą jest Gminny Ośrodek Kultury w Jabłoni.

Zespół „Kalina” wystąpił w Niemenczynie dwukrotnie. W sobotę 24 maja w miejscowym Domu Kultury dał krótki recital, razem z trzema innymi polskimi zespołami śpiewaczymi oraz zespołem tanecznym Polonii australijskiej z Melbourne. Drugi raz zespół wystąpił w niedzielę 25 maja w gali finałowej festiwalu „Kwiaty Polskie”, w miejscowym amfiteatrze. Program „Kaliny” spodobał się bardzo miejscowej Polonii, jak i przyjezdnym gościom. Gospodarz Festiwalu Jan Mincewicz – poseł do Sejmu litewskiego, dziękując zespołowi za występy, zaprosił nasz powiat na przyszłoroczny festiwal.

Uczestnicy wyjazdu na festiwal mieli także okazję zwiedzić najciekawsze miejsca w Wilnie: Ostrą Bramę, cmentarz na Rossie, wileńską starówkę, wiele zabytkowych kościołów oraz zamek księcia Witolda w Trokach. Trzydniowy wyjazd zespołu zorganizowany i sponsorowany w dużym stopniu przez Parczewskie Stowarzyszenie Twórców i Animatorów Kultury pod kierunkiem Jerzego Maślucha dostarczył wszystkim wiele niezapomnianych wrażeń.

J.N.

„Reaktor club” eksplodował

3 czerwca 2003 r. odbywały się w Parczewie eliminacje powiatowe Wojewódzkiego Festiwalu Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej „Nałęczowski Słowik”.

O nominacje do finału wojewódzkiego w Nałęczowie konkurowało 13. solistów i 11 zespołów (w tym 4 duety wokalne) ze szkół podstawowych i gimnazjów powiatu parczewskiego.

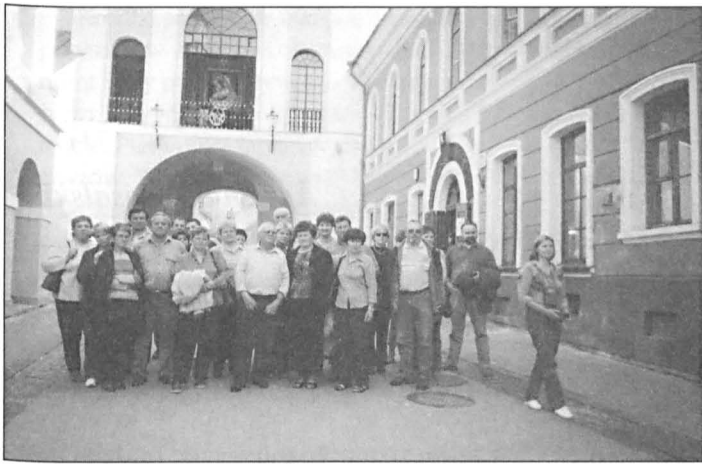
Po wysłuchaniu 25 prezentacji (zespoły, soliści i duety) jurorzy Rafał Pawłowski - instruktor muzyczny z Wojewódzkiego Domu Kultury w Lublinie i Jacek Domański – muzyk Studium Muzyczno-Artystycznego w Parczewie i dyrygent parczewskiej Orkiestry Dętej zdecydowali, że powiat parczewski reprezentować będą w Nałęczowie:

- duet: Agata Żelazowska i Wioleta Danilkiewicz z zespołu „Trójna na szynach” ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Parczewie przygotowany przez Bożenę Filipowicz i Joannę Czarnacką,
- duet „Eko-nutki”: Katarzyna Dudzińska i Magdalena Sz waj z SP nr 1 w Parczewie przygotowany przez nauczycieli: Marcina Filipowicza i Danutę Szyprowską,
- solistka Paulina Tarasiuk z SP w Gęsi (gm. Jabłoń) pod opieką Beaty Lipińskiej,
- solistka Lucyna Panasiuk z Gimnazjum w Milanowie przygotowana przez Magdalenę Mazurkiewicz.

Organizatorem eliminacji powiatowych była Powiatowa Biblioteka Publiczna – Centrum Kultury w Parczewie przy wsparciu Parczewskiego Domu Kultury oraz sponsorów: Izabeli i Mariusza Chaciewiczów z Parczewa, Marty i Romana Lipków, Mariusza i Grzegorza Czuryłów, Barbary i Andrzeja Panasiuków, Tadeusza Wrześniaka.

A w finale wojewódzkim w Nałęczowie, który odbył się w dniach 22-26 czerwca, duet: Agata Żelazowska i Wioleta Danilkiewicz „wyśpiewał” Brązowego Słowika, zaś solistka Paulina Tarasiuk dostała wyróżnienie.

Jadwiga Ogłodzińska
instr. PBP-CK w Parczewie

Uczestnicy wyjazdu przy Ostrej Bramie w Wilnie

Uczestnicy u stóp Góry Trzech Krzyży w Wilnie

Amfiteatr festiwalu „Kwiaty Polskie” w Niemenczynie k/Wilna

Zespół Ludowy „Kalina” z Jabłonia przed wyjazdem na festiwal.

Mogilki

Apolinary Nosalski

Był rok 1655. Wojska szwedzkie, zajmwszy prawie wszystkie ziemie Rzeczypospolitej, plądrowały miasta i wsie, rabując, co się tylko dało.

Taki sam los spotkał również okolice Parczewa. Ograbiwszy miasto doszczętnie, rozleźli się Szwedzi po wioskach w poszukiwaniu żywności dla wojska oraz paszy dla koni. Zabierali ludziom zboże i bydło, a kto się opierał, tego bili okrutnie. Mieszkańcy porzucali więc swoje siedziby i chronili się z resztą dobytku po lasach.

Nic więc dziwnego, że z każdym dniem rosła nienawiść do najeźdźców. Tu i ówdzie trafiało się, że pojedynczy żołnierze szwedzcy ginęli bez śladu. A kiedy wiosną następnego roku rozeszły się wieści, że wojska królewskie jednoczą się przeciwko Szwedom, chłopcy poczynali sobie coraz śmielej.

Uzbrojeni w widły na długich drągach i w osadzone na sztorc kosa, urządzali zasadzki nawet na małe oddziały wrogów. Okolice Parczewa przestały być dla Szwedów bezpieczne.

Jednego roku zdarzyło się, że liczący około stu żołnierzy oddział szwedzki, uchodząc przed pościgiem polskich wojsk, zatrzymał się na noc w lesie niedaleko Milanowa. Zwiedziawszy się o tym, okoliczni chłopcy szybko zwołali się i postanowili uderzyć na Szwedów.

Podkraǳszy się w ciemnościach pod obozowisko, czekali, aż utrudzeni marszem żołnierze pozasypiają. Wreszcie, kiedy już nawet wartownicy sennie zaczęli się kiwać, ozwał się nagle głos puszczyka.

W tej chwili zakotłowało się w obozie szwedzkim. Rozległy się okrzyki: Bić psubratów! Huknęło

kilka strzałów, brzęknęła kosa uderzona o hełm czy rapier.

Napadnięci zniemacka Szwedzi ginęli, nie zdążywszy nawet przygotować się do obrony. W krótkim czasie został rozbity cały oddział.

Jeszcze rano chłopcy wylapywali ukrywających się po lesie rajtarów, którzy przerażeni, sami rzucali broń. Schwytanych zapędzono do kopania na obozowisku mogił dla poległych towarzyszy. Miejsce zaczęto z czasem nazywać Mogilkami Szwedzkiemi. Nazwa ta przetrwała do dziś.

Mieszkańcy Parczewa i okolic dawali potem nieraz dowody swego przywiązania i miłości do ziemi ojczystej, biorąc czynny i ofiarny udział w powstaniach narodowych oraz walcząc w obronie zagrożonej ojczyzny.

Partyzanckie tradycje lasów parczewskich sięgają więc jeszcze okresu walki z najazdem szwedzkim.

Stowarzyszenie jest dobrowolnym zrzeszeniem osób zainteresowanych historią, stanem i rozwojem gminy Jabłoń i stanowi społeczną reprezentację.

Celem Stowarzyszenia jest:

1. upowszechnianie wiedzy historycznej o Jabłoni, okolicach i miejscowościach należących do gminy Jabłoń;
2. gromadzenie dokumentacji materialnej związanej z historią i dniem dzisiejszym regionu;
3. krzewienie właściwego stosunku do dziedzictwa dóbr kultury i uczestnictwo w ich ochronie;
4. umacnianie więzi obywatelskich między mieszkańcami gminy Jabłoń i rozbudzenie wśród nich zainteresowania życiem, wyglądem oraz rozwojem wsi, budzenie i pogłębianie przywiązania do nich.

Do osiągnięcia swych celów Stowarzyszenie dąży przez:

1. inicjowanie i inspirowanie prac badawczych nad historią i teraźniejszością Jabłonia oraz regionu;
2. gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie dokumentacji materialnej

Nowe Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Jabłońskiej

- związanej z historią oraz dniem dzisiejszym Jabłonia i regionu;
3. opieka nad pamiątkami historycznymi, kulturalnymi i zabytkowymi regionu poprzez utworzenie skansenu;
 4. utworzenie izby pamięci Augusta Zamoyskiego;
 5. organizowanie konkursów, spotkań, sympozjów, wystaw itp. poświęconych problemom gminy Jabłoń i regionu;
 6. prowadzenie działalności wydawniczej;
 7. współdziałanie z władzami samorządowymi i państwowymi w zakresie celów statutowych;
 8. współdziałanie z różnymi stowarzyszeniami twórczymi, z placówkami kulturalnymi, naukowymi, wydawnictwami, organizacjami społecznymi w celu poszerzenia wiedzy o dawnej i dzisiejszej gminie Jabłoń;

9. współdziałanie z innymi środowiskami przy organizacji przedsięwzięć kulturalnych i społecznych;
10. współpracę ze środkami masowego przekazu dla prezentowania i dokumentowania dorobku Stowarzyszenia, gminy i regionu;
11. utrzymanie więzi z osobami zasłużonymi dla Stowarzyszenia, gminy Jabłoń i regionu;
12. występowanie z wnioskami w sprawie odznaczeń i nagród państwowych i regionalnych dla członków Stowarzyszenia;
13. prowadzenie działalności gospodarczej w różnych formach umożliwiających finansowanie zadań statutowych, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Jabłońskiej obejmuje swoją działalnością wszystkie miejscowości z gminy Jabłoń. Tych, którzy kochają swoją ziemię, obyczaje i tradycje zapraszamy do aktywnego udziału w pracach Stowarzyszenia. Zapisy w Gminnym Ośrodku Kultury w Jabłoni.

K. Matczuk

Kroniki podają, że wieś Dębowa Kłoda powstała w 1530 r. Lokował ją król Zygmunt Stary mocą przywileju wydanego Janowi Tęczyńskiemu – parczewskiemu staroście. Pierwotnie jej nazwa brzmiała Wargoszów. Według miejscowej legendy wieś miał założyć Wargosz – dzielny i zacny rycerz Władysława Jagiełły, otrzymawszy od króla majątność położoną wśród bagiennego terenu i borów. Wargoszów był znaczącą i liczącą się wsią zasiedloną przez katolików, podczas gdy sąsiednie wsie zamieszkiwała przeważnie ludność obrządku wschodniego. We dworze piastowali władzę potomkowie Wargosza i czuwali nad bezpieczeństwem mieszkańców wsi, którym wiodło się znośnie. Mieli własne gospodarstwa, hodowali zwierzęta domowe, karczowali bory i korzystali z serwitutów. W zamian służyli odrobkiem na dworskim za pomocą własnych wołów i sprzętu.

W XVII wieku tutejsze tereny uległy najazdom Tatarów, Kozaków, a potem Szwedów. Wargoszów został całkowicie splądrowany i spalony. Mieszkańcy chronili się w pobliskie bagna i bory. Dodatkowe spustoszenie wśród ludności czyniła zaraza zwana morowym powietrzem. Dopiero po latach na pogorzelsku ludzie znowu zaczęli się osiedlać. Nowo powstała wieś nazywała się już Dębowa Kłoda, być może od dębowych bali, z których ją zbudowano. A może nazwa pochodzi od kłód dębowych, którymi była wyłożona droga wiodąca do wsi przez bagniste tereny.

Wieś rozciągała się w linii prostej z południa na północ, w pobliżu traktu włodawskiego. Na początku wsi stał drewniany dworek wraz z przyległym gumnem. Zagrodnicy zakładali swoje domostwa na Ostrowiku, który był terenem trochę wilgotnym z powodu pobliskich mokradeł. Dwór potrzebował ludzi do pracy. Karczowano lasy, uprawiano pola. Dzięki wolnemu zasiedleniu przybywało mieszkańców. Na obrzeżach posiadłości dworskich rozlokowały się sąsiednie wsie – Leitnie i Żmiareki. Jednak najważniejsza była Dębowa Kłoda, którą do dzisiaj mieszkańcy Leitnia i Żmiarek nazywają Starowieś.

W XIX wieku dziedzicem Dębowej Kłody był podobno pan Zieliman. Dbał on o mieszkańców, stąd też powodziło im się niezgorzej. Po powstaniu listopadowym za patriotyczną postawę został wywieziony w głąb Rosji. Posiadłość dworską otrzymał później carski major zwany Kniaziem. Do dziś niektóre pola, łąki i pastwiska mieszkańcy nazywają „majorat” lub „kniaziowie”.

Kniaź budował sobie pałac z cegły, który był pobielony i kryty czerwoną dachówką. Pałac posiadał krużganek. Wchodziło się przez przedsionek, a stąd do obszernego holu, gdzie na ścianach wisiały olbrzy-

mie kryształowe lustra, między którymi znajdowały się płaskorzeźby. Sporo też było tam wypchanych ptaków i dzikich zwierząt. Z holu wiodły drzwi do 4 pokoi. Aleję dojazdową wysadzono jodłami syberyjskimi, zaś obrzeża posiadłości lipami.

Za sadem i ogrodem warzywnym na łące założono zwierzyńiec, który mogli oglądać mieszkańcy wspomnianych trzech wsi. W Starowsi, zaraz na początku stała kuźnia, karczma zaś znajdowała się w pobliżu dworu, ażeby dziedzic „miał uwagę” na pijaństwo. Pomiędzy wsiami także stała karczma zarządzana przez Żyda Joska z Parczewa. Wiatrak do mielenia zboża stał na wzgórku niedaleko Żmiarek. Niektórzy gospodarze posiadali też stopy do łuskania kaszy z gryki i prosa.

We wsi znajdowali się rzemieślnicy: krawcy, szewcy, kowale, stolarze, tkacze płótna i chodników oraz studniarze. Studnia z żurawiem była charakterystycznym miejscem Starowsi.

W pobliskim Uhninie została wybudowana drewniana cerkiew (przed II wojną rozebrano ją, a budulec sprzedano). Po powstaniu styczniowym uczono tylko po

IV, 11 c

Opisanie Starowsi

(Dębowa Kłoda)

rosyjsku w szkole mieszczącej się w pobliżu dworu (dziś teren poczty). Jednak wieśniacy uczyli się czytać i pisać po polsku, z książeczek do nabożeństwa oraz kantyczek z pieśniami religijnymi. Zachowali czystość mowy polskiej, przestrzegali obyczajów i czcili tradycję narodową i religijną. Do dziś mieszkańcy trzech omawianych tu wsi w okresie wielkopostnym (czwartek, piątek i sobota przed Wielkanocną Niedzielą) jak nigdzie indziej gromadnie zbierają się w godzinie wieczornej przed krzyżem na końcu wsi i odprowadzają Drogą Krzyżową, idąc przez wieś od krzyża do krzyża czy figury, śpiewając Gorzkie Żale i żarliwie się modląc.

Mjr Książ przyjaźnił się z proboszczem z Parczewa, chętnie gościł polskich dziedziców, grywał silnie w karty i lubił trunki. Tak mówiła o nim była pokojówka Róża Korszeń. Lubił jeździć koleją, posiadał najnowocześniejszy sprzęt rolniczy i lubował się w koniach. Był dla swych pod-

O Lubelszczyzno!

*O Lubelszczyzno! Ziemię ma miła!
Tys mnie urokiem swym zachwyciła.
Twoja uroda mnie onieśmiela,
Aż serce moje się rozwesela!
Ty jesteś moją Małą Ojczyzną,
Kocham Twe sady, Twą ziemię żyzną!
Kocham kwiat każdy i lasy Twoje,
Ich urok wypełnia całe wnętrze moje.
Cudny krajobraz, świeże powietrze,
Czegoż do szczęścia potrzeba jeszcze?
O Lubelszczyzno moja kochana,
Ty precudowna Kraino,
Jak Cię nie kochać, powiedz mi proszę,
Gdy pachniesz różą i maliną?
Twe pola, łąny, lasy i łąki,
Twoje zachody i wschody słońca.
Jak ich nie kochać? Powiedz, jak?
Jesteś piękniejsza niż róży kwiat!*

Justyna Niezabitowska
Sosnowica

danych uczynny, na przednówku dbał o folwarczne rodziny. Nawet nauczył się mówić po polsku. Po 1915 r. wyjechał z rodziną w swoje strony, w głąb Rosji.

W okresie międzywojennym pobudowano w Dębowej Kłodzie murowaną szkołę (ok. 1925 r.) – ze wspólnych składek oraz własną robocizną. Do szkoły uczęszczają dzieci z trzech wymienionych wsi. Także w tym okresie wybudowano drewnianą siedzibę urzędu gminnego.

Pałac Kniazia zamierzano zamienić na kościół. W 1934 r. przyjeżdżał nawet biskup z Siedlec, ale ostatecznie do tego nie doszło.

W okresie II wojny i okupacji hitlerowskiej wielu mieszkańców Dębowej Kłody uczestniczyło w walce konspiracyjnej. Ośrodkiem działalności partyzanckiej była w tym rejonie nieduża wieś Stawek, położona wśród Lasów Parczewskich w odległości 3 km od Starowsi. Stawek liczył 15 gospodarstw i w 1943 r. podczas akcji przeciwpartyzantom zwanej „Wielkanocnym Błogosławieństwem” został doszczętnie spalony przez niemieckie lotnictwo. Wieś nie odbudowała się.

Po wojnie w byłym pałacu Kniazia umieszczono biuro utworzonego w 1953r. Państwowego Ośrodka Maszynowego (POM). Ze względu na wilgoć rozebrano jednak budynek, a na dworskiej posesji wybudowano domy mieszkalne dla pracowników. W wyniku reformy rolnej dworskie grunta przeszły w posiadanie miejscowych gospodarzy. Przeprowadzono meliorację bagien i mokradeł, zagospodarowano nieużytki.

W ostatnich latach mieszkańcy wspólnym wysiłkiem wybudowali w Dębowej Kłodzie kościół parafialny, (od początku wieś należała do parafii parczewskiej).

Lechostaw Płowaś

Zawody wędkarskie w Parczewie

24 maja 2003 r. na zbiorniku „Relaks” w Parczewie rozegrane zostały zawody wędkarskie w wędkarstwie spławikowym o mistrzostwo koła PZW Parczew-Miasto i puchar burmistrza Parczewa. W zawodach wzięło udział 41 zawodników w czterech kategoriach.

Wśród kobiet zwyciężyła Anna Lipnicka, wśród kadetów Michał Nieścioruk przed Pawłem Perlińskim i Hubertem Ostrowskim, wśród juniorów wygrał Robert Ostrowski przed Łukaszem Nużyńskim i Łukaszem Piotrowiczem, a wśród seniorów – Paweł Grabowski przed Piotrem Chwedyką i Henrykiem Miklewskim. Największą złowioną rybą był leszcz o wadze 250g Pawła Grabowskiego. Dla zwycięzców nagrody rzeczowe i dyplomy ufundował Zarząd Koła PZW, a pamiątkowe puchary – burmistrz Parczewa Stanisław Mroczek. Nagrody i puchary zwycięzcom wręczali prezes koła PZW Parczew-Miasto Tadeusz Ciesielski i inspektor ds. Oświaty i Kultury Fizycznej UM w Parczewie Władysław Filipowicz. Wszyscy uczestnicy z zadowoleniem ukończyli zawody i umówili się na następne. Zwycięzcy z poszczególnych kategorii będą reprezentowali koło w zawodach okręgowych. J.N.

„Piłkarska kadra czeka”

Dużym sukcesem zakończył się udział młodzieżowych drużyn piłkarskich chłopców reprezentujących powiat parczewski w Ogólnopolskim Turnieju „Piłkarska Kadra Czeki” (szczebel rejonu) organizowanym przez Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe.

Duży sukces odnieśli chłopcy z Publicznego Gimnazjum w Dębowej Kłodzie, zwycięzcy finału powiatowego, którzy wzmocnieni zawodnikami z Gimnazjum w Sosnowicy wygrali finał rejonowy w Parczewie, pokonując drużyny PG w Piszczacu (pow. białski) i PG nr 2 we Włodawie. Opiekunem i trenerem tej drużyny jest nauczyciel Andrzej Kopyński. J.N.

Biegacze z LKS Milanów

W tym roku, podobnie jak w latach poprzednich, grupa biegaczy z LKS w Milanowie bierze udział w biegach ulicznych w ramach Grand Prix Polski Południowo-Wschodniej. Jednym z wyróżniających się zawodników tej grupy jest Marian Surowiec, startujący w kategorii wiekowej 50-60 lat. Ostatnio pan Marian startował w międzynarodowym biegu w Biel (Szwajcaria) na dystansie 100 km. Dystans ten pokonał w ponad 15 godzin. Jest to duży wyczyn, nie tylko sportowy. V

III miejsce LKS Milanów w turnieju im. R. Golca w Międzyrzecu Podlaskim

21 czerwca 2003r. odbył się w Międzyrzecu Podlaskim już III Memoriał im. R. Golca Drużyn „Old-Boy” w piłce nożnej. W turnieju wzięła udział reprezentacja LKS Milanów obok takich drużyn jak „Pogoń” Siedlce, „Orzeł” Łosice, „Orleń” Radzyń Podlaski, Adamów, Policja Biała Podlaska, „Serce” Warszawa i Gospodarzy „Bagietka” Międzyrzec Podlaski. LKS Mi-

lanów odniósł zwycięstwa nad takimi drużynami jak

„Orleń” Radzyń Podlaski 3:1, „Orzeł” Łosice 5:3 policja Biała Podlaska 2:1 i ponosząc tylko jedną porażkę z „Pogonią” Siedlce, zajmują III miejsce, za drużynami z Międzyrzecza Podlaskiego i Siedlec, otrzymał pamiątkowy dyplom i Puchar Dyrektora Ośrodka Terapeutycznego w Doldze.

Drużyna oldboyów LKS Milanów

Powiatowe Zawody Sportowo – Pożarnicze

jednostek OSP

8 czerwca na stadionie MOSiR w Parczewie odbyły się powiatowe zawody sportowo-pożarnicze. Wzięło w nich udział 15 jednostek OSP z terenu powiatu, zdobywcy pierwszych i drugich miejsc w zawodach gminnych oraz mistrz powiatu z roku ubiegłego – OSP Milanów I.

W wyniku przeprowadzonych konkurencji tj. sztafety pożarniczej i ćwiczenia bojowego, w klasyfikacji łącznej I miejsce zajęła jednostka **OSP z Działynia** przed **OSP z Przewłoki** i **OSP Milanów II**.

Jednostki te uhonorowane zostały pucharami ufundowanymi przez: starostę parczewskiego, komendanta powiatowego PSP oraz przewodniczącego Rady Powiatu. Ponadto członkowie tych drużyn otrzymali indywidualne nagrody. Wszystkim jednostkom wręczono okolicznościowe dyplomy.

Sponsorami zawodów byli: Starostwo Powiatowe, Bank Spółdzielczy w Parczewie oraz Inspektorat PZU S.A. w Parczewie.

Zmagania w sporcie pożarniczym poprzedziła Msza św. w intencji strażaków odprawiona w Bazylice Mniejszej przez

kapelana powiatowego ks. Andrzeja Bier-nata. Homilię wygłosił kapelan diecezjalny ks. Roman Sawczuk. Druhow strażaków w uroczystości reprezentował pododdział złożony z funkcjonariuszy pożarnictwa i strażaków ochotników oraz poczty sztandarowe. Organizatorami powiatowego święta byli: Starostwo Powiatowe, Komenda Powiatowa PSP oraz Zarząd Powiatowy ZOSP RP.

... i drużyn młodzieżowych

13 czerwca w Parczewie odbyły się powiatowe zawody sportowo-pożarnicze Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych w systemie CTiF. Udział wzięło 13 drużyn reprezentujących gminy: Milanów, Parczew, Podedwórze i Siemień. Zawody rozegrano w dwu kategoriach: chłopców – 6 drużyn i dziewcząt – 7 drużyn.

W poszczególnych kategoriach zwycięzcami zostali: w kat. dziewcząt – **MDP z Siemienia** przed **MDP Wierzbówka** i **MDP Podedwórze**, w kat. chłopców – **MDP z Milanowa** przed **MDP Tyśmienica** i **MDP Podedwórze**.

Drużyny te otrzymały puchary ufundowane przez starostę parczewskiego, komendanta powiatowego PSP i przewodniczącego Rady Powiatu. Wszystkim drużynom biorącym udział w zawodach wręczono okolicznościowe dyplomy.

Imprezy sportowe w gminie Siemień

Rada Gminna LZS w Siemieniu zorganizowała szereg imprez sportowych i rekreacyjnych w Siemieniu i na terenie gminy. 1 czerwca br. wspólnie z Radą Powiatową LZS w Parczewie zorganizowano w Gródku Szlacheckim Międzypowiatowy Turniej Piłki Siatkowej Mężczyzn o Puchar Starosty Parczewskiego. W turnieju wzięło udział 7 zespołów z powiatu parczewskiego i radzyńskiego. Zwyciężył LZS Bojanówka (pow. Radzyń Podl.) przed ULKS „Kłos” Jabłoń, ULKS „LO-Milan” Milanów i LZS Gródek Szl. Wszystkie drużyny otrzymały pamiątkowe puchary ufundowane przez władze samorządowe powiatu i gminy Siemień oraz organizatorów.

W tym samym dniu przeprowadzone zostały również w Gródku Szlacheckim zawody rekreacyjno-sportowe dla dzieci i dorosłych. Wśród dzieci w poszczególnych konkurencjach zwyciężyli: strzał do bramki – Sylwester Bronisz, kopnięcie piłki z zawiązanymi oczami – chl. Mateusz Czarnacki, dz. – Andżelika Sidor, bieg w workach: chl. – Sebastian Kucewicz, dz. – Sidor Andżelika, rzut ringo: Justyna Filipiak, wolna jazda rowerem: chl. – Kamil Bąca-
wek, dz. – Agata Polak, slalom rowerowy: Mariusz Mitrus, slalom piłkarski: chl. – Piotr Czarnacki, dz. – Sylwia Michaluk, rzut lotką

do tarczy: Bronisz Sylwester. W zawodach strzeleckich z wiatrówki o Puchar Wójta Gminy Siemień zwyciężył Krzysztof Wójcik z Siemienia wynikiem 53/100 pkt.

Dzieci biorące udział w zawodach z okazji Dnia Dziecka otrzymały od organizatorów lody i lizaki.

15 czerwca odbył się festyn rekreacyjno-sportowy w Żminnem. W poszczególnych konkurencjach zwyciężyli: wolna jazda rowerem: Arkadiusz Teleon, bieg w workach: Patryk Celing, slalom piłkarski: Rafał Celing, slalom rowerowy: Adam Gawinek, strzał do bramki: Patryk Celing, rzut ringo: Paweł Michaluk, strzelanie rzutów karnych: Sławomir Wójcik, strzelanie z wiatrówki: Krzysztof Kaczan. Ponadto odbył się mecz piłkarski, w którym „Ka-

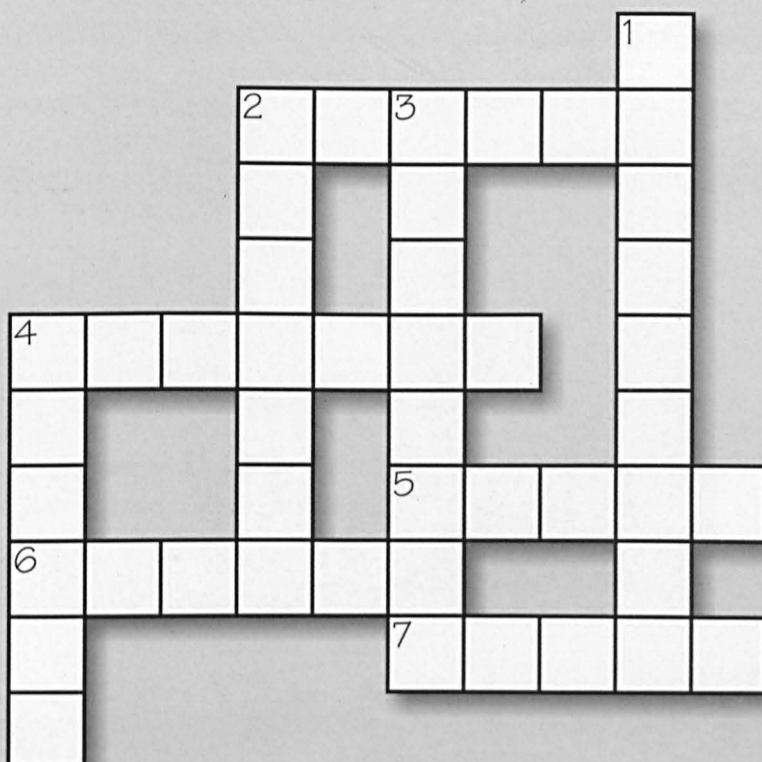
walerowie” pokonali „Żonatyh” 6:2. W zawodach rekreacyjno-sportowych rozegranych w Jeziorze w dniu 25 maja zwyciężyli: bieg w workach: Paweł Babicz, slalom rowerowy: Tomasz Tomaszewski, wolna jazda rowerem: Piotr Koźliński, rzut lotką do tarczy: Szymon Osipiak i w strzelaniu z wiatrówki: Józef Kozicki.

Ponadto dla dziewcząt z Gimnazjum w Siemieniu zorganizowane zostały międzyklasowe zawody w piłce ręcznej, w których wygrała Kl. IIIc przed IIc i Ic. Natomiast chłopcy mieli międzyklasowe zawody w piłce nożnej. Zwyciężyła klasa IIa przed Ia i IIIa. Najlepsze drużyny dziewcząt i chłopców na zakończenie roku szkolnego otrzymały pamiątkowe puchary i statuetki. R.K.

Zawody rekreacyjno-sportowe w Gródku Szl.

Kącik szaradziarski nr 7 (15)

Krzyżówka

Rozwiązanie krzyżówki prosimy nadsyłać do dnia 20.07.2003 r. na adres redakcji: 21-200 Parczew, ul. Zabia 24 wyłącznie na kartkach pocztowych z dopiskiem „Krzyżówka”. Za prawidłowe rozwiązanie wylosowana zostanie nagroda książkowa. J.N.

Rozwiązanie krzyżówki z nr 4/5(13) – Poziomo: jagoda, Placido, Akant, styren, Agata; Pionowo: kapitanat, janczar, Gwadiana, piasta.

Nagrodę książkową wylosowała Ewa Gierlińska z Parczewa.

POZIOMO:

2. wieś w gm. Jabłoń
4. o pomoc
5. leży nad Jeziorakiem
6. rodzaj ozdoby
7. zuch

PIONOWO:

1. mała podstawa
2. maszyna budowlana
3. zwierzę z rodziny szczerbaków
4. np. Stromboli, Orizaba

W obiektywie

*Drużyny OSP Milanów
w Luxemburgu*

*Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza
chłopców z Milanowa*

*Dni Parczewa jak co roku
wypadły bardzo okazale.
Nz. fragment imprezy
na stadionie miejskim.*

*Powiatowy Przegląd Piosenki
Dziecięcej i Młodzieżowej w Parczewie*

Wydawca:
Zespół redakcyjny:

Adres redakcji:

Parczewskie Stowarzyszenie Twórców i Animatorów Kultury w Parczewie.
Mariola Czarnacka, Stanisław Jadczyk /redaktor naczelny/, Jan Najś,
Apolinary Nosalski, Bogumiła Sarnowska, Lechosław Płowaś.
21-200 Parczew, ul. Żabia 24, tel. /0-83/ 355-15-76; e-mail: oswiata@parczew.pl
Materiałów redakcyjnych i nie zamówionych redakcja nie zwraca.

